

REGULAMENT

PRIVIND PROGRAMUL DE BUGETARE PARTICIPATIVĂ

Capitolul 1. Dispoziții generale

1.1. Prezentul Regulament stabilește mecanismul de implementare a Programului de Bugetare Participativă (în continuare Programul BP) în localitatea Cruzești, mun. Chișinău, inclusiv:

- a) Regulile de implementare;
- b) Etapele procesului de pregătire și implementare;
- c) Prioritățile de finanțare;
- d) Procedura de aplicare;
- e) Procedura de evaluare a propunerilor de proiecte;
- f) Procesul de implementare și monitorizare a implementării proiectelor selectate.

1.2. Programul BP reprezintă un instrument de participare civică care permite cetățenilor să decidă cum să cheltuiască o parte din bugetul public local printr-un proces democratic de luare a deciziilor. Programul are drept obiectiv sporirea implicării societății civile și cetățenilor la nivel local, precum și creșterea transparenței, eficienței și eficacității procesului bugetar prin participare civică.

1.3 Programul BP își propune creșterea gradului de implicare a cetățenilor din com. Cruzești într-un proces democratic de deliberare și decizie pentru stabilirea procedurii de gestiune a unei părți din bugetul local.

1.4. Scopurile Programului BP sunt:

- a) sporirea transparenței și eficienței procesului bugetar la nivel local;
- b) stimularea democrației participative și a colaborării dintre cetățeni și autoritatea locală;
- c) alocarea resurselor bugetului local pentru dezvoltarea comunității conform necesităților și priorităților cetățenilor;
- d) creșterea transparenței activității administrației publice locale;
- e) sporirea încrederii cetățenilor în actul de guvernare locală;
- f) implicarea activă a cetățenilor în procesul de dezvoltare socio-economică a comunității;
- g) îmbunătățirea calității serviciilor publice, a infrastructurii publice și a vieții cetățenilor.

Capitolul 2. Prioritățile de finanțare

2.1. Programul BP va selecta și finanța proiecte care corespund următoarelor priorități de dezvoltare locală:

- a) **Amenajarea spațiilor publice** (amenajarea spațiilor verzi, parcurilor, terenurilor de joacă, spațiilor de recreere, mobilier urban)
- b) **Organizarea activităților culturale, sportive** (festivaluri, concursuri sportive, etc.)
- c) **Soluții pentru eficiență energetică, managementul deșeurilor, etc.**

2.2. Se interzice finanțarea prin Programul BP a următoarelor acțiuni:

- a) Obiectivele din domeniul proprietății private;
- b) Reparația, construcția bisericilor;
- c) Finanțarea activităților politice;

- d) Achiziția de bunuri, servicii sau lucrări pentru uz personal;
- e) Procurarea terenurilor, clădirilor;
- f) Burse de studii sau cursuri de specializare personale;
- g) Costuri de retribuire a muncii sau salarizare;
- h) Altele care nu pot fi selectate și finanțate conform legislației.

Capitolul 3. Procedura de aplicare la Programul BP

3.1. La Programul BP sunt eligibile să aplice asociațiile obștești și grupurile de inițiativă civice formate din cetățeni care locuiesc, muncesc sau studiază în com. Cruzești, după cum urmează:

- a) **Asociațiile obștești** înregistrate conform legislației în vigoare;
- b) **Grupurile de inițiativă civică** constituite din minim 3 persoane, cu vârsta de peste 16 ani.

3.2. Pentru a solicita finanțarea în cadrul Programului BP, este obligatorie depunerea propunerii de proiecte care va cuprinde următoarele documente:

- a) **Cererea de finanțare**, care va cuprinde scopul, obiectivele și activitățile proiectului (Anexa nr. 1 la prezentul Regulament);
- b) **Propunerea de buget** care va cuprinde valoarea totală a proiectului conform estimărilor echipei cu includerea tuturor cheltuielilor aferente implementării proiectului.
- c) **Devizul de cheltuieli**, în cazul proiectelor care presupune executarea lucrărilor,
- d) **Alte documente relevante proiectului (fotografii, machete, proiecte, etc.)**

3.3. Asociațiile sau grupurile de inițiativă civică au dreptul să depună o singură propunere de proiect. În caz contrar, Comisia de evaluare va declara propunerile de proiecte ineligibile.

3.4. Propunerile de proiect se vor depune la sediul Primăriei Cruzești sau online pe adresa electronică **comuna.cruzești@gmail.com**, către persoana responsabilă Inga Dabija.

3.6. Nu vor fi luate în considerare propunerile de proiect care sunt trimise în alt mod, sunt depuse după termenul limită anunțat sau care nu sunt conforme cu cerințele din prezentul Regulament.

4. Bugetul Programului BP

4.1. În scopul implementării Programului BP în localitatea Cruzești, anual, din bugetul local aprobat se alocă mijloace financiare prin Decizia CL.

4.2. Selectarea proiectelor spre finanțare va fi realizată în limita bugetului anual planificat.

4.3. Valoarea maximă a proiectului depus va fi de 25 mii lei, din contul bugetului local. (pentru anul 2026).

4.4. Este obligatorie co-finanțarea proiectului depus, sub formă monetară sau altă formă, în valoare de 10% din valoarea totală a bugetului proiectului. Co-finanțarea poate fi asigurată fie prin contribuția cetățenilor (muncă voluntară estimată la preț de piață), fie prin atragerea finanțărilor suplimentare, a granturilor, etc.

4.5. Este permisă co-finanțarea suplimentară, care depășește valoarea stabilită la pct. 4.4, cu condiția că valoarea maximă a finanțării din programul BP nu va depăși valoarea maximă prevăzută la pct. 4.3.

5. Etapele Programului BP

5.1. Procesul Programului BP include următoarele etape:

Etape	Descrierea etapei	Termen de implementare
Etapa 1	Publicarea anunțului privind lansarea apelului de proiecte în cadrul Programului BP pe pagina web a primăriei și alte surse media	cel mult 30 zile de la aprobarea de către Consiliul local a surselor financiare pentru Programul BP pentru anul de referință
Etapa 2	Termenul limită de depunere a propunerii de proiect cu anexarea documentelor obligatorii	cel mult 20 zile din data publicării anunțului privind lansarea Programului BP
Etapa 3	Evaluarea proiectelor prin prisma eligibilității și corespunderii cu condițiile prezentului Regulament. Clarificări asupra propunerii de proiect, după caz	cel mult 15 zile din data depunerii propunerii de proiect
Etapa 4	Aprobarea și publicarea pe pagina web a listei cu toate proiectele selectate de Comisia de evaluare	Cel mult 3 zile după etapa 3 și 4
Etapa 5	Procesul de vot cetățenesc al proiectului/proiectelor care urmează a fi finanțate prin Programul BP	Cel mult 10 zile după
Etapa 6	Depunerea pe contul Primăriei a contribuției financiare sau Declarația pe proprie răspundere referitor la alt tip de contribuție și semnarea acordurilor de finanțare și implementare a proiectului între Primărie și reprezentantul aplicantului.	Cel mult 2 zile lucrătoare de la rezultatele finale ale procesului de vot
Etapa 7	Perioada de implementare a proiectelor nu poate depăși 6 luni.	Conform perioadei proiectelor selectate spre finanțare
Etapa 8	Monitorizare implementării proiectelor conform acordurilor semnate prin verificări și ședințe a Comisie de evaluare cu aplicantul, primăria.	Obligativ, la fiecare 2 luni, cel puțin
Etapa 9	Raportarea rezultatelor proiectului/proiectelor implementate (publicarea pe pagina web)	Odată cu raportarea executării bugetului local

6. Evaluarea propunerilor de proiecte

6.1. Evaluarea propunerilor de proiect se realizează de către Comisia de evaluare, care verifică conformitatea acestora cu prezentul Regulament, prioritățile de dezvoltare locale, precum și cu alte reglementări legale în vigoare.

6.2. Comisia de evaluare va fi constituită prin Dispoziția primarului.

6.3. Comisia de evaluare este formată din cel puțin 5 membri și următoarea componență: 3 reprezentanți ai Primăriei, 1 reprezentant al Consiliului local/ și 1 reprezentant din comunitate.

6.4. Comisia de evaluare are următoarele atribuții:

- a) Organizează și monitorizează desfășurarea Programului BP;
- b) Asigură recepționarea și păstrarea propunerilor de proiecte, inclusiv a documentelor aferente, în format electronic sau pe hârtie;
- c) Evaluează eligibilitatea și conformitatea propunerilor de proiect depuse și verifică conformitatea cu prevederile prezentului regulament;
- d) Asigură clarificarea și/sau completarea propunerilor de proiecte pe aspecte insuficient detaliate sau cu documente care lipsesc sau sunt incomplete;
- e) Decide lista proiectelor care corespund tuturor cerințelor prezentului Regulament spre a fi supuse procedurii de vot cetățenesc.
- f) Asigură organizarea procedurii de vot cetățenesc, prin metoda electronică, cu formular online, plasat pe site-ul primăriei, rețele.
- g) Asigură transparența procesului de implementare a Programului BP prin publicarea componenței comisiei de evaluare, a anunțului privind lansarea, publicarea listei proiectelor conforme care urmează a fi supuse votului, a proiectului/proiectelor selectate spre finanțare, a rezultatelor implementării programului BP;
- h) Asigură monitorizarea implementării proiectului/proiectelor
- i) Alte atribuții, conform deciziei autorității locale.

6.5. Deciziile Comisiei de evaluare se adoptă în cazul în care la ședința de lucru sunt prezenți majoritatea membrilor.

6.6. Proiectele se evaluează individual de către fiecare membru al Comisiei de evaluare prin atribuirea punctajului conform grilei de evaluare stabilite de Comisie.

6.7. Ca urmare a procedurii de evaluare, Comisia de evaluare va stabili proiectul/proiectele selectate ce urmează a fi supuse votului cetățenesc.

6.8. Procedura de vot cetățenesc va fi asigurată prin chestionar online distribuit cetățenilor prin intermediul paginii web și altor surse de informare)

6.9. Proiectul/proiectele care vor obține cel mai mare număr de voturi vor fi selectate spre finanțare prin Programul BP, în limita resurselor financiare disponibile.

**TITLUL
PROIECTULUI**_____

SCOPUL_____

OBIECTIVELE

**ACTIVITĂȚILE
PROIECTULUI**_____

**DEVIZUL DE
CHELTUIELI**_____

**GRUP DE
INIȚIATIVĂ**_____

ALTE MATERIALE RELEVANTE (imagini, poze, schițe etc.)